ANDIJON VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI (2020-yil yanvar-iyul)

Mamlakatning tashqi iqtisodiy faoliyati, xususan tashqi savdo sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning pirovard natijasi aholining turmush darajasiga bevosita o‘z ta`sirini o‘tkazadi.

2020-yil yanvar-iyul oylari yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 1 583,8 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2019-yilning mos davriga nisbatan 106,1 mln. AQSh dollariga yoki 7,2 % ga o‘sdi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI VA BALANSI (yanvar-iyul, mln. AQSh dollari)

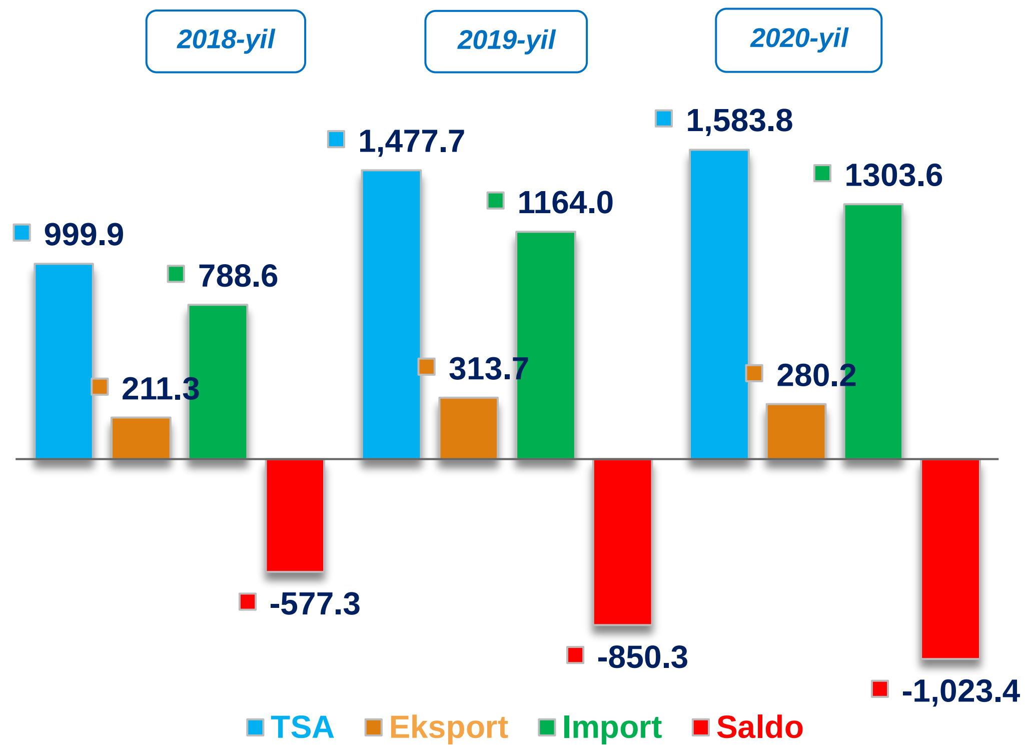

Ma`lumot uchun: Andijon viloyati tovarlar tashqi savdosi statistika ko‘rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat Tovar nomenklaturasi (keying o‘rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o‘rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o‘z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo‘yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o‘rtasida o‘tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

ANDIJON VILOYAT BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO‘LGAN DAVLATLAR (2020-yil yanvar-iyul, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

TSA da eksport hajmi 280,2 mln. AQSh dollariga (10,7 % ga kamaydi) va import hajmi 1 303,6 mln. AQSh dollariga (12,0 % ga o‘sdi) yetdi. Hisobot davrida – 1 023,4 mln. AQSh dollari qiymatida passiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

Top-10 davlatlar	TSA	Eksport	Import	Ulushi, % da
Koreya Respublikasi	842,5	0,2	842,2	53,2
Xitoy Xalq Respublikasi	186,9	34,2	152,7	11,8
Rossiya Federatsiyasi	168,0	43,2	124,8	10,6
Qirg’iz Respublikasi	118,5	107,6	10,9	7,5
Qozog‘iston	75,9	67,7	8,2	4,8
Turkiya	39,8	6,1	33,6	2,5
Tailand	37,9	0,0	37,9	2,4
AQSh	12,2	0,2	11,9	0,8
Braziliya	12,1	0,0	12,1	0,8
Chexiya Respublikasi	11,7	0,1	11,7	0,7

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini diversifikatsiya qilishda, eksportni qo‘llab-quvvatlash, import o‘rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida, eksport tarkibida sezilarli o‘zgarishga erishildi.

Andijon viloyati, jahonning 74 ta mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSA ning nisbatan salmoqli hissasi Koreya Respublikasida (53,2 %), Xitoy Xalq Respublikasida (11,8 %), Rossiya Federatsiyasida (10,6 %), Qirg‘iz Respublikasida (7,5 %), Qozog‘istonda (4,8 %) va Turkiya (2,5 %) qayd etilgan.

Shuningdek, qo‘shni davlatlar bilan o‘zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko‘rish mumkin.

Xususan, qo‘shni davlatlar Qozog‘iston va Qirg‘iz Respublikalari bilan TSA da so‘nggi yillarda katta o‘zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so‘nggi uch yilda TSA Qirg‘iz Respublikasi, Tojikiston va Afg‘oniston bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoqda.

Boshqa davlatlar (qo‘shni davlatlardan tashqari) bilan esa, TSA da eng yuqori ulush Koreya Respublikasi, Xitoy, Rossiya va Turkiya davlatlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo‘yicha 20 ta yirik hamkor-davlatlar orasidan 8 ta davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Qirg‘iz Respublikasi (96,7 mln. AQSh dollari), Qozog‘iston (59,5 mln. AQSh dollari), Ozarbayjon (6,4 mln. AQSh dollari), Ukraina (3,8 mln. AQSh dollari), Belarus Respublikasi (1,2 mln. AQSh dollari), Moldava Respublikasi (1,2 mln. AQSh dollari), Tojikiston (0,8 mln. AQSh dollari) va Afg‘oniston (0,8 mln. AQSh dollari) shular jumlasidandir.

ANDIJON VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (yanvar-iyul, mln. AQSh dollari)

Davlatlar	2018-yil.	2019-yil.	2020-yil.
Koreya Respublikasi	**528,5**	**784,6**	**842,5**
Eksport	1,1	0,7	0,2
Import	527,4	783,9	842,3
Saldo	-526,3	-783,3	-842,1
Xitoy Xalq Respublikasi	**129,1**	**168,4**	**186,9**
Eksport	57,2	78,5	34,2
Import	71,9	89,8	152,7
Saldo	-14,8	-11,3	-118,5
Rossiya Federatsiyasi	**114,1**	**130,7**	**168,0**
Eksport	55,9	38,3	43,2
Import	58,2	92,5	124,8
Saldo	-2,3	-54,2	-81,6
Qirg’iz Respublikasi	**54,4**	**131,1**	**118,5**
Eksport	43,8	113,5	107,6
Import	10,5	17,6	10,9
Saldo	33,3	95,9	96,7
Qozog‘iston	**61,9**	**67,7**	**75,9**
Eksport	40,3	56,0	67,7
Import	21,6	11,7	8,2
Saldo	18,7	44,2	59,5
Turkiya	**23,5**	**28,2**	**39,8**
Eksport	1,2	7,3	6,2
Import	22,3	20,9	33,6
Saldo	-21,1	-13,6	-27,4
Tailand	**1,6**	**3,5**	**37,9**
Eksport	0,0	0,0	0,0
Import	1,6	3,5	37,9
Saldo	-1,6	-3,5	-37,9

ANDIJON VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (yanvar-iyul, mln. AQSh dollari)

Davlatlar	2018-yil.	2019-yil.	2020-yil.
AQSh	**7,2**	**34,5**	**12,2**
Eksport	0,1	0,2	0,3
Import	7,1	34,4	11,9
Saldo	-7,0	-34,2	-11,6
Braziliya	**3,3**	**7,0**	**12,1**
Eksport	0,0	0,1	0,0
Import	3,2	6,9	12,1
Saldo	-3,2	-6,8	-12,1
Chexiya Respublikasi	**3,6**	**7,9**	**11,7**
Eksport	0,0	0,0	0,1
Import	3,6	7,9	11,6
Saldo	-3,6	-7,8	-11,5
Germaniya	**4,2**	**13,5**	**8,1**
Eksport	0,0	0,2	0,1
Import	4,2	13,2	8,0
Saldo	-4,2	-13,0	-7,9
Italiya	**4,7**	**9,8**	**7,9**
Eksport	0,0	0,1	0,6
Import	4,7	9,7	7,3
Saldo	-4,7	-9,7	-6,8
Ozarbayjon	**0,3**	**2,7**	**7,3**
Eksport	0,3	1,0	6,8
Import	0,0	1,6	0,5
Saldo	0,3	-0,6	6,4
Hindiston	**8,7**	**5,9**	**6,6**
Eksport	0,4	0,0	0,2
Import	8,3	5,9	6,4
Saldo	-7,8	-5,9	-6,2

ANDIJON VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (yanvar-iyul, mln.AQSh dollari)

Davlatlar	2018-yil.	2019-yil.	2020-yil.
Ukraina	**8,3**	**5,9**	**6,1**
Eksport	3,6	3,6	5,0
Import	4,6	2,2	1,1
Saldo	-1,0	1,4	3,8
Polsha	**2,9**	**3,6**	**5,2**
Eksport	0,0	0,2	0,4
Import	2,9	3,4	4,8
Saldo	-2,9	-3,2	-4,5
Meksika	**1,6**	**3,9**	**4,3**
Eksport	0,0	0,0	0,0
Import	1,6	3,9	4,3
Saldo	-1,6	-3,9	-4,3
Slovakiya	**1,8**	**2,1**	**4,2**
Eksport	0,0	0,0	0,0
Import	1,8	2,1	4,2
Saldo	-1,8	-2,1	-4,2
Latviya	**5,8**	**6,9**	**3,3**
Eksport	0,3	0,9	0,4
Import	5,5	6,0	2,9
Saldo	-5,2	-5,1	-2,5
Avstriya	**0,9**	**5,5**	**2,3**
Eksport	0,0	0,0	0,0
Import	0,9	5,5	2,3
Saldo	-0,9	-5,5	-2,3

ANDIJON VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLAN MASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAV-LATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-iyul, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

Viloyatimizda tashqi savdoni qo‘llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo‘yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida, 2020-yil yanvar-iyul oylarida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 24,0 ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasi 2019-yilning shu davriga nisbatan 10,3 % ga oshgan.

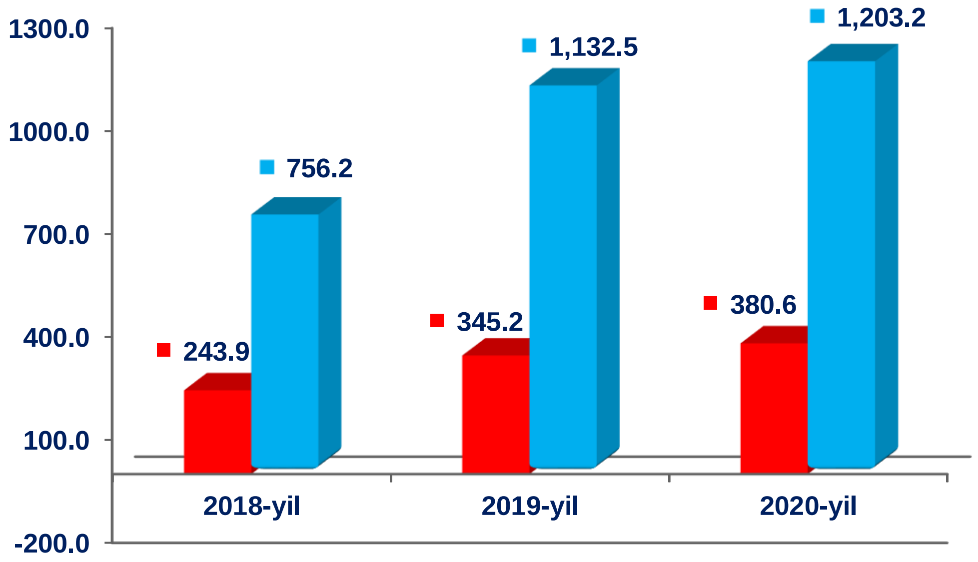

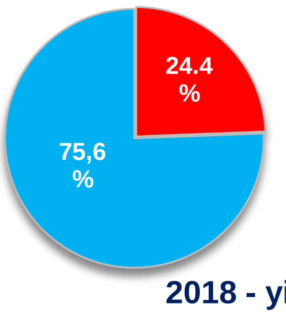

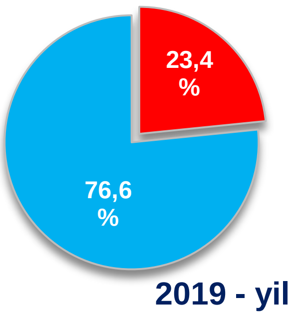

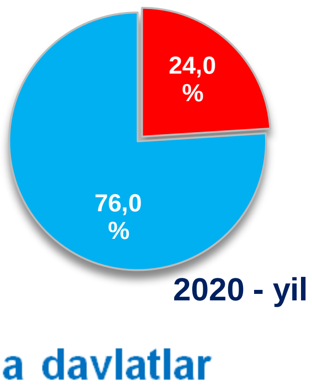

Boshqa xorijiy davlatlarning TSA si 2020-yil yanvar-iyul oylarida 2019-yilning shu davriga nisbatan o‘sdi (6,2 % ga) va jami TSA dagi ulushi 76,0 % ni tashkil etdi.

ANDIJON VILOYATINING EKSPORTI
(2020-yil yanvar-iyul)

Joriy yilning yanvar-iyul oylarida viloyatning eksportyorlari soni 330 tani tashkil etib, ular tomonidan 280,2 mln. AQSh dollari (qimmatbaho metallar eksportidan tashqari) qiymatidagi (2019-yilning mos davriga nisbatan 10,5 % ga kamaydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta`minlandi.

Eksport tarkibida tovarlar ulushi 99,2 % ni tashkil etib, ular turli xil tayyor buyumlar (30,3 %), mashinalar va transport asbob uskunalari (29,8 %), asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (22,6 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (8,2 %) va nooziq-ovqat ho-ashyo, yoilg'idan tashqari (7,6 %) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

EKSPORT TARKIBI (2020-yil yanvar-iyul, ulushi, % da)

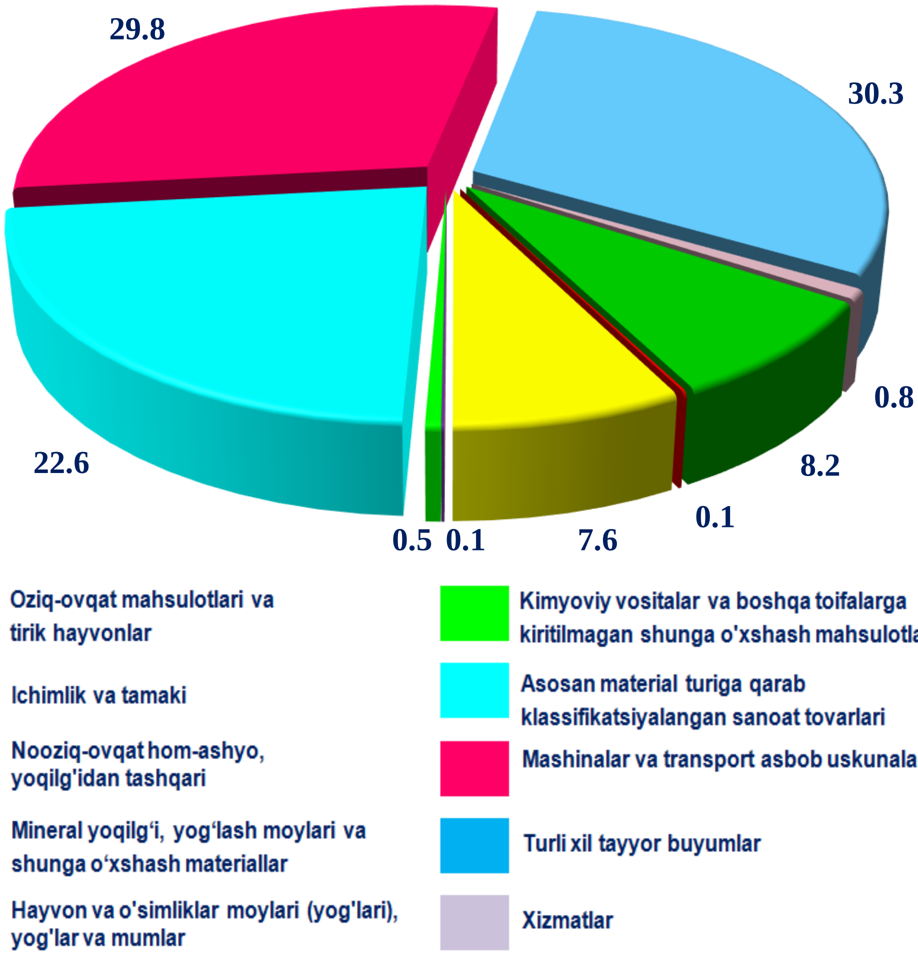

MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARGA EKSPORT TARKIBI (2020-yil yanvar-iyul)

XSST tarkibi	Ming AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlat-lari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlat-lari	Boshqa davlatlar
Jami eksport	**280 162,1**	**234 308,8**	**45 853,3**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	23 079,0	22 729,6	349,4	8,2	9,7	0,8
Ichimlik va tamaki	196,0	196,0		0,1	0,1	-
Nooziq-ovqat hom-ashyo, yoqilg'idan tashqari	21 412,4	18 004,9	3 407,5	7,6	7,7	7,4
Mineral yoqilg‘I, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	0,5	0,5		-	-	-
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	249,0	249,0		0,1	0,1	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	1 306,0	801,7	504,3	0,5	0,3	1,1
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalan gan sanoat tovarlari	63 397,8	25 372,6	38 025,2	22,6	10,8	82,9
Mashinalar va transport asbob uskunalar	83 505,3	82 643,4	861,9	29,8	35,3	1,9
Turli xil tayyor buyumlar	84 905,7	82 569,6	2 336,2	30,3	35,2	5,1
Xizmatlar	2 110,4	1 741,6	368,8	0,8	0,7	0,8

MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTINING O‘SISH SUR`ATLARI (2020-yil yanvar-iyul)

MDH mamlakatlari va boshqa mamlakatlarga eksportning yo‘nalishi bo‘yicha farqlanishlar mavjudligi kuzatilmoqda. Xususan, MDH mamlakatlariga eksportning asosiy qismi qora va rangli metallar hissasiga to‘g‘ri kelmoqda, keyingi o‘rinlarda eksport hajmi bo‘yicha asosan mashina va uskunalar va klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari, turli xil tayyor buyumlar hamda boshqa xizmatlarga to‘g‘ri kelmoqda.

XSST tarkibi	2019 yilning yanvar-iyuliga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	**89,3**	**108,1**	**47,3**
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	32,4	37,2	3,5
Ichimlik va tamaki	246,9	246,9	
Nooziq-ovqat hom-ashyo, yoqilg'idan tashqari	77,8	79,6	69,7
Mineral yoqilg‘l, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	11,3	11,3	
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	140,6	140,6	
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	178,5	109,8	30,3 m.
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	64,7	127,1	48,8
Mashinalar va transport asbob uskunalar	144,1	149,0	34,7
Turli xil tayyor buyumlar	151,5	150,0	2,3 m.
Xizmatlar	100,0	110,2	69,7

EKSPORT TARKIBI DINAMIKASI (yanvar-iyul, % da)

2020-yil yanvar-iyul oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko‘rsatmoqdaki, tovarlar va xizmatlar tarkibida sezilarli o‘zgarishlar qayd etilmadi, biroq shuni ta`kidlash joizki, 2018-yilning yanvar-iyuliga nisbatan, ichimlik va tamaki, mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar, hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar, kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar hamda xizmatlardan tashqari barcha tovar guruhlarida o‘sish kuzatildi.

XSST tarkibi	2018-yil.	2019-yil.	2020-yil.
Jami	**100,0**	**100,0**	**100,0**
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	23,8	22,7	8,2
Ichimlik va tamaki	-	-	0,1
Nooziq-ovqat hom-ashyo, yoqilg'idan tashqari	2,2	8,8	7,6
Mineral yoqilg‘I, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	-	-	-
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	-	0,1	0,1
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	0,3	0,2	0,5
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	34,9	31,2	22,6
Mashinalar va transport asbob uskunalar	16,3	18,5	29,8
Turli xil tayyor buyumlar	21,0	17,9	30,3
Xizmatlar	1,4	0,7	0,8

XSST BO‘LIMI BO‘YICHA AYRIM MAHSULOTLAR EKSPORTI TARKIBI (2020-y. yanvar-iyul)

XSST bo‘limi nomi	Ming AQSh dollari	2019-yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Sabzavotlar va mevalar	21 467,1	32,8
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	659,1	489,4
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	502,6	9,4
Shakar, shakardan tayyorlangan mahsulotlar va asal	252,0	114,7
Sut mahsulotlari va parranda tuxumlari	158,1	902,7
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	196,0	252,2
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari		
Hayvonlar va o‘simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari	17 653,9	82,7
To‘qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	3 416,8	70,1
Moy olinadigan urug‘lar va mevalar	330,3	26,7
O’g’itlar uchun xom-ashyo va mineral xom-ashyo (ko’mir, neft va qimmatbaho toshlardan tashqari)	11,4	36,4
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar		
Neft va neft mahsulotlari va shunga o‘xshash materiallar	0,5	11,3
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar		
O‘simlik moylari va yog‘lari (xom, tozalangan yoki fraksiyalangan)	248,5	140,3
Qayta ishlangan hayvon va o’simliklar moylari (yog’lari), yog’lar va mumlar	0,5	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar		
Organik kimyo moddalari	499,4	-
Birlamchi shaklda bo‘lmagan plastmassalar	209,2	93,3
Birlamchi shakldagi plastmassalar	191,9	103,0
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	147,0	430,1
Bo‘yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo‘yoqlar	121,8	80,5
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari		
To‘qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o‘xshash mahsulotlar	5 7491,0	60,8

XSST BO‘LIMI BO‘YICHA AYRIM MAHSULOTLAR EKSPORTI TARKIBI (2020-y. yanvar-iyul)

Metalldan tayyorlangan buyumlar	4 016,6	232,8
Ruda bo‘lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar	1392,1	149,2
Rezina buyumlar	138,9	74,0
Rangli metallar	115,5	235,7
Mashinalar va transport asbob-uskunalari		
Avtomobillar	72 526,8	161,7
Elektr mashinalari, apparatlar, asboblar va ularning ehtiyot qismlari	10 117,3	83,4
Sanoat uchun maxsus bo‘lmagan mashinalar va ularning detallari	647,1	108,5
Aniq sohalar uchun maxsus mo‘ljallangan mashinalar	138,3	236,5
Energiya generatori mashinalari va asbob-uskunalar	59,1	20,5
Turli xil tayyor buyumlar		
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	72 946,6	153,9
Poyabzal	8 073,1	152,1
Har xil tayyor buyumlar	3 078,7	112,6
Yo‘l anjomlari, sumkalar va shunga o‘xshash buyumlar	429,5	136,7
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari, matraslar va mebel uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga o‘xshash mahsulotlar	290,0	114,0
Xizmatlar		
Moliyaviy xizmatlar	1 125,3	78,2
Transport xizmatlari	512,9	273,7
Safarlar (turizm)	248,4	67,7
Tehnik xizmat va ta’mirlash xizmatlari	223,7	191,4

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-iyul, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

So‘nggi uch yilda MDH mamlakatlariga eksport hajmi oshdi va ularning jami eksportdagi ulushi 2018-yil yanvar-iyuldagi 69,1 % dan 2020-yil yanvar-iyulida 83,6 % ga yetdi. Mos ravishda boshqa mamlakatlarning jami eksportdagi ulushi 16,4 % ni tashkil etdi.

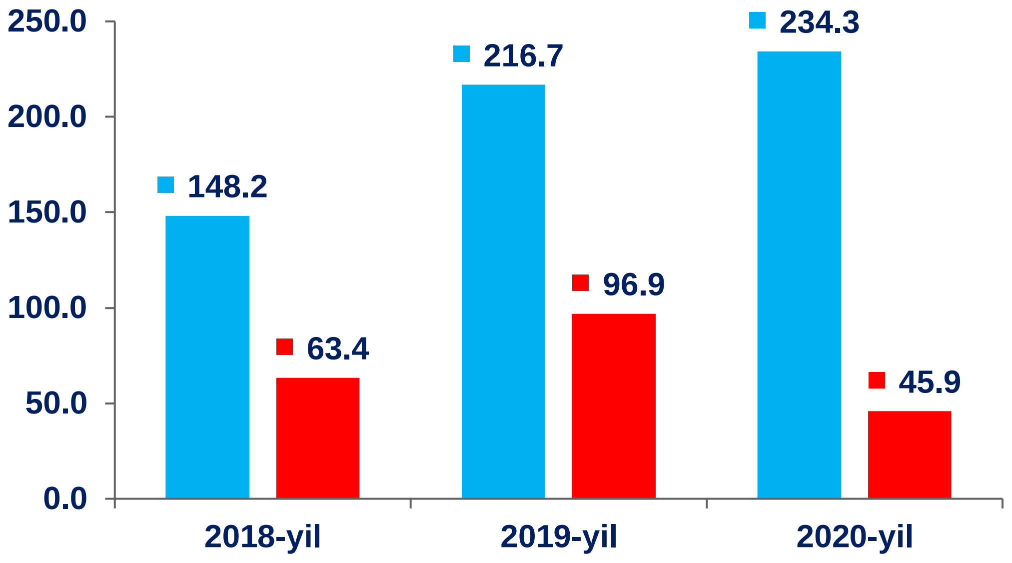

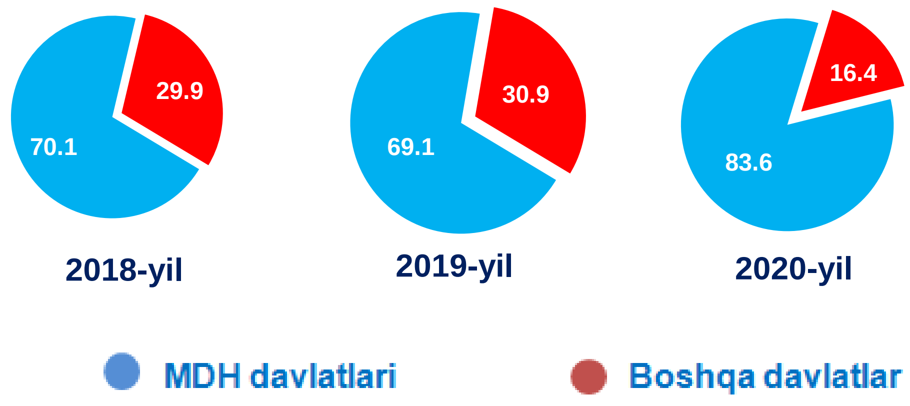

2020-yilning yanvar-iyul oylari yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo‘yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Qirg‘iz Respublikasi (38,4 %), Qozog‘iston (24,2 %), Rossiya Federatsiyasi (15,4 %), Xitoy Xalq Respublikasi (12,2 %), Ozarbayjon (2,4 %), Turkiya (2,2 %), va Belarus (0,5 %) davlatlari saqlanib qolmoqda, hamda ularning jami eksportdagi ulushi 95,3 foizni tashkil etmoqda.

ANDIJON VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR-NING ULUSHI (2020-yil yanvar-iyul, % da)

Tovarlar va xizmatlar eksporti bo‘yicha yettita asosiy hamkor davlatlardan yetakchi bo'lgan Xitoy Xalq Respublikasining bir pog‘onaga tushishi hisobiga, Rossiya Federatsiyasi eksportdagi ulushi bo'yicha peshqadamlikni oldi.

Hamkor mamlakatlarning tovarlar va xizmatlar eksporti bo‘yicha geografiyasi 2019-yining mos davriga nisbatan 36 davlatdan 45 davlatga ko’paydi.

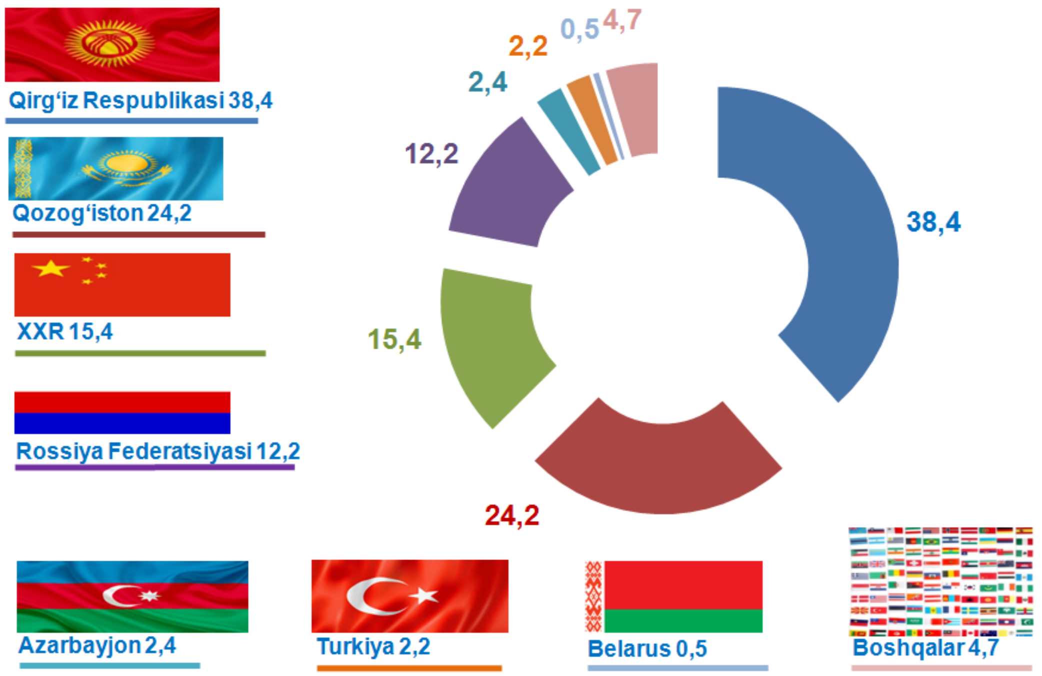

ANDIJON VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O‘SISH SUR`ATLARI (yanvar-iyul, mln. AQSh. dollar)

Asosiy hamkor davlatlar	Eksport	O‘sish sur`ati, % da
Qirg’iz Respublikasi	107,6	94,8
Qozog‘iston	67,7	121,0
Rossiya Federatsiyasi	43,2	112,9
Xitoy Xalq Respublikasi	34,2	43,6
Ozarbayjon	6,8	6,5 m.
Turkiya	6,1	83,8
Belarus	1,5	100,2

ANDIJON VILOYATINING AYRIM DAVLATLAR BILAN EKSPORT TARKIBI (2020 yil yanvar-iyul, ming AQSh. dollar)

Davlat nomi	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2019-y.	2020-y.	2019-y.	2020-y.	2019-y.	2020-y.
Qirg'iz Respublikasi	113 502,3	107 595,6	258,9	94,8	1	1
Qozog'iston	78 514,1	34 208,8	137,3	43,6	3	2
Rossiya Federatsiyasi	55 972,0	67 705,0	138,8	121,0	4	3
Xitoy Xalq Respublikasi	38 266,4	43 184,5	68,4	112,9	2	4
Ozarbayjon	7 334,0	6 148,5	610,6	83,8	12	5
Turkiya	3 676,6	1 163,8	2 478,4	31,7	5	6
Ukraina	3 626,0	4 958,8	99,6	136,8	7	7
Belarus	2 143,2	541,2	585,5	25,3	10	8
Tojikiston	1 690,1	1 233,9	425,7	73,0	13	9
Moldova Respublikasi	1 449,4	1 452,4	137,7	100,2	9	10
Afg'oniston	1 050,1	7,4		0,7	6	11
Italiya	1 047,0	6 807,9	333,3	650,2	29	12
Litva	1 025,9	1 352,5	205,1	131,8	22	13
Eron Islom Respublikasi	891,1	383,0	294,3	43,0	8	14
Latviya	689,6		1 855,2		14	15
Polsha	650,2	217,3	60,6	33,4	19	16
AQSh	247,6	115,5		46,6	20	17
Koreya Respublikasi	200,9	379,5		188,9	16	18
Buyuk Britaniya	162,4	245,6	155,9	151,2	38	19
Ruminiya	140,2	188,8	161,7	134,6	21	20

Ushbu mamlakatlarga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga asosan oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar, nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari, material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari hamda turli xil tayyor buyumlar kiradi.

ANDIJON VILOYATINING AYRIM DAVLATLAR BILAN EKSPORT TARKIBI (2020 yil yanvar-iyul, ming AQSh. dollar)

XSST tarkibi	Qirg‘iz Respublikasi		Qozog‘iston		Rossiya Federatsiyasi		XXR	
	2019-y.	2020-y.	2019-y.	2020-y.	2019-y.	2020-y.	2019-y.	2020-y.
Jami eksport	**113 502,3**	**107 595,6**	**55 972,0**	**67 705,0**	**38 266,4**	**43 184,5**	**78 514,1**	**34 208,8**
shu jumladan:								
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	47 510,9	13 979,1	7 018,9	332,3	5 946,9	8 282,2	1 029,6	1,7
Ichimliklar va tamaki	77,7	196,0	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	22 420,0	17 934,2	34,2	0,0	55,0	0,0	1 917,4	2 176,5
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	4,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar	432,5	498,1	32,9	104,5	53,8	49,2	0,0	0,0
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	6 153,7	19 907,2	609,9	554,0	12 659,7	4 308,0	75 565,5	32 029,6
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	2 746,7	1 120,2	43 337,4	63 097,5	5 477,2	6 899,2	0,0	0,0
Turli xil tayyor buyumlar	34 126,7	53 884,3	4 821,3	3 390,9	12 645,7	22 207,6	0,0	0,0
Xizmatlar	20,3	70,9	115,4	225,6	1 131,5	1 170,4	1,3	0,9

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo‘lgan 21,5 mln. dollar qiymatli 39,4 ming tonnadan ziyod meva-sabzavot eksport qilingan. Bunda 2019-yilning mos davriga nisbatan 43,8 mln. AQSh dollarida pastlashish kuzatilib, 67,2 % ga kamaydi. Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, 11,2 mln. AQSh dollariga teng 31,0 ming tonna sabzavot, shuningdek, 10,2 mln. AQSh dollari qiymatidagi 8,7 ming tonna meva va rezavorlar eksport qilindi.

Hukumat tomonidan qishloq xo‘jaligi va bog‘dorchilikni rivojlantirishga katta e`tibor qaratilayotgani bois eksport qilinayotgan meva va sabzavotlarning ulushi 7,7 % ni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI (2020 yil yanvar-iyul, ming. AQSh dollari)

Meva va rezavorlar	Uzum	Qovun va tarvuz	Yer yong'oq	Sabzavotlar
6 550,0 - tonna	719,1 - tonna	943,9 - tonna	125,0 - tonna	31 038,0 - tonna
8 719,1 - ming AQSh dollar	1049,9 - ming AQSh dollar	391,9 - ming AQSh dollar	197,3 - ming AQSh dollar	11 191,4 - ming AQSh dollar

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Qirg‘iz Respublikasi (59,7 %), Rossiya Federatsiyasi (37,4 %), Qozog‘iston (1,3 %), Ukraina (0,6 %), Latviya (0,3 %) va Turkiya (0,3 %) davlatlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI GEOGRAFIYASI (2020 yil yanvar-iyul)

Davlat nomi	2019-yil			2020-yil		
	Tonna	AQSh dollar	Ulushi* % da	Tonna	AQSh dollar	Ulushi* % da
Qirg'iz Respublikasi	20 535,6	46 473,1	71,1	23 941,7	12 818,9	59,7
Rossiya Federatsiyasi	10 189,5	5 615,5	8,6	14 043,5	8 028,2	37,4
Qozog'iston	11 739,1	6 848,1	10,5	501,3	277,7	1,3
Ukraina	3 280,5	548,4	0,8	422,7	126,6	0,6
Latviya	1 854,2	595,2	0,9	264,1	72,6	0,3
Turkiya	226,4	183,1	0,3	48,3	64,7	0,3
Mongoliya				40,6	27,2	0,1
Germaniya	44	198	0,3	20	26,4	0,1
Afg'oniston	2 069,6	1 474,1	2,3	138,6	13,8	0,1
Belarus	41,2	17,2		41,8	9,3	0,1
Xitoy Xalq Respublikasi	1 406,1	1 021,7	1,6	0,4	1,7	
Boshqa davlatlar	3 566,4	2 378,8	3,6			

**-qiymat ifodasida*

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

To'qimachilik mahsulotlari eksporti hajmining oshishi bevosita paxta xomashyosi o'rniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo'shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlarning natijasi ekanini ko'rish mumkin. Jumladan, joriy yilda 132,5 mln. AQSh dollarlik to'qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning 47,3 % ini tashkil etdi va o'tgan yilga nisbatan 9,5 % ga kamaydi.

Eksport qilingan to'qimachilik mahsulotlari tarkibida paxtadan yigirilgan ip (15,4 %), tayyor trikotaj va tikuvchilik kiyimlari (24,5 %) asosiy ulushni egallagan. Yil boshidan 154 turdagi to'qimachilik mahsulotlari dunyoning 23 ta davlatiga eksport qilindi.

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI (yanvar-iyul, ming AQSh dollari)

Tovar nomi	2019-yil.	2020-yil.
Paxtadan yigirilgan ip	88 852,7	43 241,2
Tayyor trikotaj va tikuvchilik kiyimlar	45 506,4	68 532,6
Trikotaj matolar	1 445,7	10 055,5
Naqshli matolar	1 477,0	3 295,5
Boshqa to'qimachilik mahsulotlari	766,7	1 817,8
Maxsus gazlamalar	225,7	134,0
Ipak va ipak mahsulotlari	4 866,3	4 017,4
Gilamlar	1,1	0,4

ANDIJON VILOYATINING IMPORTI (2020-yil yanvar-iyul)

2020-yil yanvar-iyul oylarida import hajmi 1 303,6 mln. AQSh dollarini va 2019-yilning mos davriga nisbatan 12,0 % ga o‘sdi.

Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunalari (62,3 %), asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (19,9 %), turli xil tayyor buyumlar (5,7 %), shuningdek xizmatlar (5,7 %) ga to‘g‘ri keldi.

XSST BO‘LIMI BO‘YICHA IMPORT TARKIBI (2020-yil yanvar-iyul, ulushi, % da)

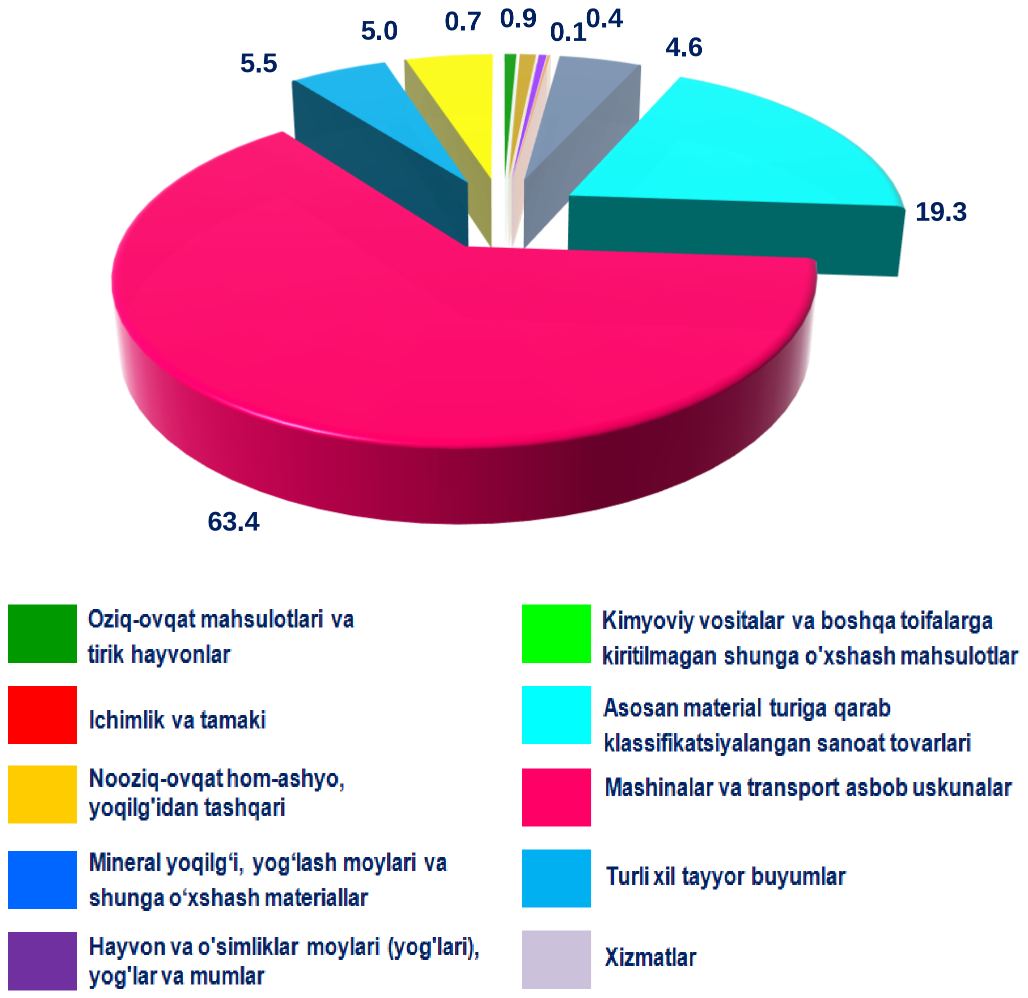

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko’ra, 2020-yilning yanvar-iyulida import qilingan tovarlar hajmi, o’tgan yilning mos davriga nisbatan 139,6 mln. AQSh dollariga o‘sdi va 1 303,0 mln. AQSh dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 65,1 mln. AQSh dollariga yetdi.

MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARDAN IMPORT TARKIBI (2020-yil yanvar-iyul)

XSST tarkibi	Ming AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlar	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlar	Boshqa davlatlar
Jami import	**1 303 597,8**	**127 316,0**	**1 002 661,4**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	8 864,6	3 274,6	5 590,0	0,7	2,2	0,5
Ichimliklar va tamaki	9,5		9,5			
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	12 094,0	7 944,0	4 150,0	0,9	5,4	0,4
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	5 718,6	4 519,6	1 199,0	0,4	3,1	0,1
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	1 709,5	1 709,5		0,1	1,2	
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar	60 252,6	9 206,9	51 045,8	4,6	6,3	4,4
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	251 863,2	90 800,9	161 062,3	19,3	62,1	13,9
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	826 511,0	27 907,2	798 603,8	63,4	19,1	69,0
Turli xil tayyor buyumlar	71 450,5	178,0	71 272,6	5,5	0,1	6,2
Xizmatlar	65 124,3	721,4	64 402,8	5,0	0,5	5,6

Importning eng katta ulushi, jumladan, asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (62,1 %), kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar (6,3 %) hamda nooziq-ovqat xomashyo, (yoqilg'idan tashqari) (5,4 %) MDH mamlakatlariga to‘g‘ri keladi, boshqa xorijiy mamlakatlarga esa eng katta ulush mashinalar va transport asbob-uskunalari (69,9 %) va turli xil tayyor buyumlar (6,2 %), hissasiga to‘g‘ri keladi.

MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARDAN IMPORTNING O‘SISH SUR’ATLARI (2020-yil yanvar-iyul)

XSST tarkibi	2019-yil yanvar-iyuliga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	**112,0**	**113,9**	**111,8**
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	67,2	41,6	105,3
Ichimliklar va tamaki	30,0	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	135,0	138,8	128,4
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	89,3	83,3	122,4
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	2.2 m.	2,2 m.	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar	95,7	91,7	96,4
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	111,9	125,1	105,6
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	118,7	146,6	117,9
Turli xil tayyor buyumlar	103,1	4,0	109,9
Xizmatlar	80,5	28,2	82,2

Joriy davrda import qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili shuni ko‘rsatdiki, 2018-yilning mos davriga nisbatan asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari importining ulushi 13,9 % dan 19,3 % gacha o‘sdi, mashinalar va transport asbob-uskunalari 66,2 % dan 63,4 % ga, oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar importining ulushi esa 3,2 % dan 0,7 % ga kamaydi.

IMPORT TARKIBI DINAMIKASI (2020-yil yanvar-iyul, ulushi, % da)

XSST tarkibi	2018-yil.	2019-yil.	2020-yil.
Jami	**100,0**	**100,0**	**100,0**
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	3,2	1,1	0,7
Ichimliklar va tamaki	0,0	0,0	0,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	1,4	0,8	0,9
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,7	0,6	0,4
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,6	0,1	0,1
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	5,4	5,4	4,6
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	13,9	19,3	19,3
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	66,2	59,8	63,4
Turli xil tayyor buyumlar	3,1	6,0	5,5
Xizmatlar	5,4	7,0	5,0

XSST BO'YICHA IMPORT QILINGAN AYRIM TURDAGI MAHSULOTLAR TARKIBI (2020-yil yanvar-iyul)

Mahsulot nomi	Ming AQSh dollari	O'zgarish sura'tlari, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	2 693,2	61,9
Tirik hayvonlar	2 644,1	66,7
Hayvonlar uchun ozuqalar (maydalanmagan donlardan tashqari)	1 601,4	80,9
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	776,1	117,5
Sabzavotlar va mevalar	694,1	51,4
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	9,5	30,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Probka va yog'och-taxtalar	6 069,2	205,4
To'qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	2 339,9	102,4
Tabiiy kauchuk (sun'iy va regeneratsiya qilingan rezina ham)	1 480,7	182,7
Hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari	1 245,3	185,8
O'g'itlar uchun xomashyo va mineral xomashyo	734,9	60,7
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Ko'mir, koks va briketlar	4 011,6	77,2
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	1 707,0	142,7

XSST BO‘YICHA IMPORT QILINGAN AYRIM TURDAGI MAHSULOTLAR TARKIBI (2020-yil yanvar-iyul)

Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar		
O‘simlik moylari va yog‘lari	1 709,5	234,5
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar		
Birlamchi shakldagi plastmassalar	2 4287,0	80,5
Bo’yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo’yoqlar	1 2012,0	129,2
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	8 421,6	95,8
Organik kimyo moddalari	5 960,6	102,9
Birlamchi shaklda bo’lmagan plastmassalar	3 867,7	80,3
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari		
Cho‘yan va po‘lat	102695,6	122,6
Rezina buyumlari, boshqa joyda tasniflanmagan	56 304,1	109,3
Metalldan tayyorlangan buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	49 646,2	114,1
To‘qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o‘xshash mahsulotlar	22 038,1	113,2
Ruda bo‘lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar, boshqa joyda tasniflanmagan	11 785,4	84,8
Mashinalar va transport asbob-uskunalari		
Avtomobillar	-	-
Aniq sohalar uchun maxsus mo‘ljallangan mashinalar	76 976,5	98,7
Sanoat uchun maxsus bo‘lmagan mashinalar va ularning detallari	73 709,7	133,6
Elektr mashinalari, apparatlar, asboblar va ularning ehtiyot qismlari	29 820,6	102,0
Elektr aloqasi, ovozni yozish va eshittirish apparaturalari va uskunalari	18 554,2	118,0
Turli xil tayyor buyumlar		
Har xil tayyor buyumlar	26 661,8	94,2
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari, matraslar va mebel uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga o‘xshash mahsulotlar	23 206,0	148,0
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	16 093,7	94,4
Blokli binolar, suv o‘tkazish, kanalizatsiya isitish va yoritish uskunalari uchun armatura va mahkamlash moslamalari	4 158,6	187,5
Poyabzal	678,3	61,7
Xizmatlar		
Boshqa joylarda tasniflanmagan intellektual mulk obyektlaridan foydalanganlik uchun to‘lovlar	37 907,8	139,9
Boshqa biznes xizmatlari	16 857,0	715,2
Transport xizmatlari	3 769,1	7,3
Texnik xizmat va ta’mirlash xizmatlari	3 506,2	-
Telekommunikatsiya, axborot va kompyuter xizmatlari	3 084,2	1674,2

MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARDAN IMPORTNING O'SISH SUR'ATLARI (2020-yil yanvar-iyul)

Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar importi hajmlarining kamayishiga sabzavotlar va mevalar (51,4 % ga), donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar (61,9 % ga) va tirik hayvonlar (66,7 % ga) importining kamayishi ta`sir qilgan.

Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar importi kamayishiga esa, birlamchi shakldagi plastmassalar importining kamayganligi (80,5 %) hamda birlamchi shaklda bo'lmagan plastmassalar (80,3 %) bevosita ta`sir etgan.

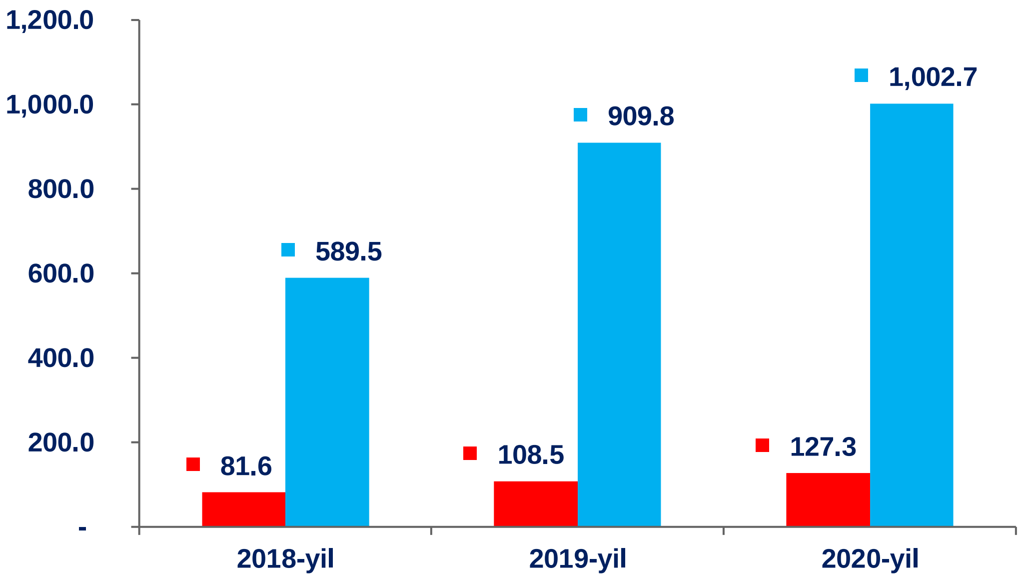

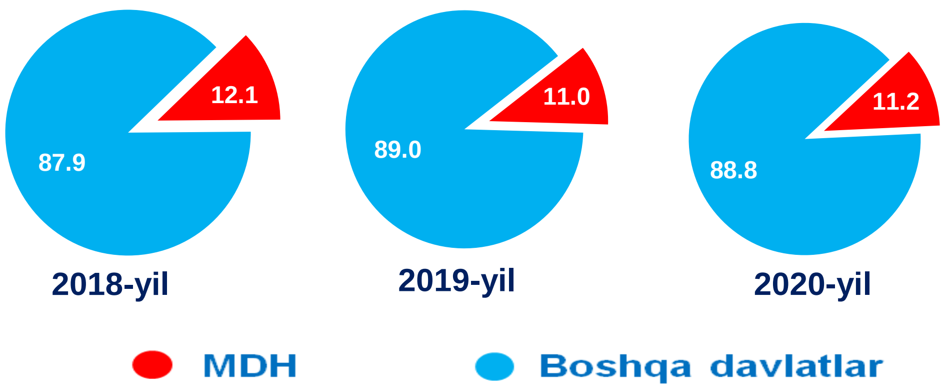

TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTIDAGI YIGIRMATA YIRIK HAMKOR DAVLATLAR (yanvar-iyul)

Hisobot davri yakunlariga ko‘ra, import bo‘yicha hamkor davlatlar orasida Koreya Respublikasi umumiy import hajmida 64,6 % ulushi bilan Rossiya Federatsiyasini (9,6 %) ortda qoldirgan holda, birinchi o‘rinni egallab kelmoqda.

Davlatlar	Ming AQSH dollari		O‘sish sur`ati, % da		O‘rni	
	2019-yil.	2020-yil.	2019-yil.	2020-yil.	2019-yil.	2020-yil.
Koreya Respublikasi	783 944,9	842 249,6	148,6	107,4	1	1
Xitoy Xalq Respublikasi	89 837,3	152 738,9	124,9	170,0	3	2
Rossiya Federatsiyasi	92 453,2	124 799,1	158,8	135,0	2	3
Tailand	3 493,7	37 858,5	224,3	1083,6	18	4
Turkiya	20 908,6	33 604,6	93,8	160,7	5	5
Braziliya	6 934,6	12 082,2	214,8	174,2	12	6
AQSh	34 386,7	11 924,9	486,6	34,7	4	7
Chexiya	7 863,9	11 669,8	219,7	148,4	11	8
Qirg'iz Respublikasi	17 643,8	10 868,5	167,3	61,6	6	9
Qozog'iston	11 746,3	8 192,6	54,4	69,7	8	10
Germaniya	13 213,9	7 983,3	313,4	60,4	7	11
Italiya	9 730,2	7 341,3	205,5	75,4	10	12
Hindiston	5 931,7	6 424,0	71,7	108,3	14	13
Polsha	3 444,6	4 844,9	120,5	140,7	19	14
Meksika	3 876,9	4 268,8	242,0	110,1	17	15
Slovakiya	2 086,8	4 239,2	116,5	203,1	25	16
Latviya	6 013,8	2 898,6	109,8	48,2	13	17
Avstriya	5 519,5	2 263,9	611,1	41,0	16	18
Ispaniya	823,2	2 061,5	41,6	250,4	33	19
Birlashgan Arab Amirligi	547,2	1 447,1	169,9	264,5	22	20

2019-yil shu davri bilan taqqoslaganda import bo‘yicha eng yuqori uchlikda o‘zgarish kuzatilmadi.

ANDIJON VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2020 - yil yanvar-iyul, % da)

2020-yil yanvar-iyul oylari yakuni bo‘yicha Andijon viloyati tomonidan 61 davlat bilan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi.

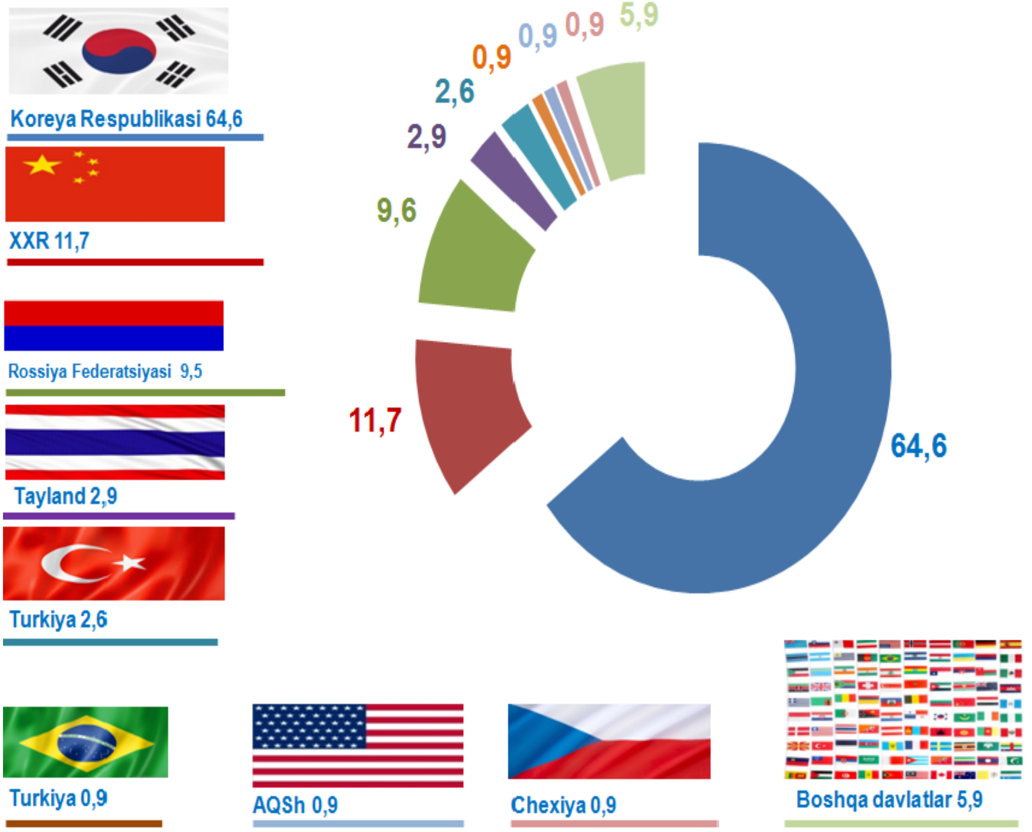

Yetti yirik hamkor davlatlar (Koreya Respublikasi, Xitoy, Rossiya Federatsiyasi, Tayland, Turkiya, Braziliya va AQSH) jami importning 93,2 % ini tashkil qiladi, bu 1 215,3 mln. AQSh dollarini tashkil etadi.

Viloyatdagi sarmoyaviy muhit yaxshilangani sari va ushbu sohada amalga oshirilgan islohotlar natijasida mashina va uskunalar, shuningdek, ularning qismlari importining o‘sishi tabiiydir. Shunday qilib, Koreya, Rossiya, Xitoy va Tailand tomonidan kiritilgan katta hajmdagi investitsiyalar natijasida, mahsulotlar importi hajmida ushbu mamlakatlarning yuqori ulushi saqlanib qolmoqda.

MASHINA VA USKUNALAR IMPORTI

2020-yil yanvar-iyul oylari yakuni bilan 826,5 mln. AQSh dollari miqdorida mashinalar va taransport asbob uskunalar importi amalga oshirilgan bo‘lib, umumiy import hajmining 63,4 % ini tashkil qildi.

Import qilingan usbu sohada asosiy ulushni avtomobillar (74,1 %), aniq sohalar uchun maxsus mo‘ljallangan mashinalar (9,3 %), sanoat uchun maxsus bo‘lmagan mashinalar va ularning detallari (8,9 %) egallagan.

Joriy yilning yanvar-iyul yakunlariga ko‘ra, mashina va transport asbob uskunalar importi 2019 - yil yanvar-iyul oylariga nisbatan o‘sish (18,7 %) qayd etildi.

MASHINA VA USKUNALAR IMPORTI DINAMIKASI (yanvar-iyul, mln. AQSh dollari)

Mashina va uskunalar	2019-yil.	2020-yil.
Avtomobillar	503,4	612,2
Aniq sohalar uchun maxsus mo‘ljallangan mashinalar	78,0	77,0
Sanoat uchun maxsus bo‘lmagan mashinalar va ularning detallari	55,2	73,7

Shu o‘rinda ta`kidlash lozimki, davlatimiz tomonidan sanoat sohasining avtomobilsozlik tizimi butlovchi qismlari importi o‘rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarish hamda ichki bozorni sifatli va arzon avtomobil bilan ta`minlash bo‘yicha bir qator islohotlar amalga oshirilmoqda.

**Tashqi iqtisodiy faoliyat
va savdo statistikasi bo‘limi
Tel.:74-224-82-57**